

ערפלה 2142 – אלופת האלופות בעדר הישראלי

בודאי יעשו הכל כדי שפרה יוצאת דופן זאת תעבור את הרף של 150,000 ק"ג תנובת-חיים. בהזדמנות זאת מן הראוי לציין, שבעדר קב' עין-הנצי"ב יש מסורת של פרות אלופות: במשך שש השנים האחרונות נרשמו 11 אלופות, שבחלקן גם הובאו לתצוגות הבקר של "און", ובחלקן עדיין נמצאות בעדר וממשיכות להניב. מלבדן ישנן כרגע עוד שלוש פרות על הכוונת כי כבר עברו סך של 95,000 ק"ג חלב והן עדיין צעירות יחסית (בנות 10–11 שנה) ובמלוא כוחן. אין ספק, שלממשק טוב ולהזנה מאוזנת חלק נכבד בהצלחה זאת שהיא נדירה בכל קנה-מידה ובכל ארץ בעולם. יבורכו רפתני עין-הנצי"ב על ההשג המרשים הזה, המביא כבוד לענף שלנו בעיני כל בעל מקצוע ומבין בקר לחלב.

בספר העדר הישראלי רשומות 293 פרות שתנובת החיים שלהן מעל 100,000 ק"ג חלב, מתוכן 81 עדיין חיות. במקום הראשון מופיעה הפרה **ערפלה 2142** מעין הנצי"ב, שלפני חודשיים חגגה את יום הולדתה ה-15. היא בת לפר סנטור 441 ולפרה עשרה 1153, גם היא אלופה שהניבה ב-3974 י"ח (12 תחלובות) 109,505 ק"ג חלב.

מעט מאד פרות בישראל מגיעות לגיל מופלג שכזה וכפי שענייכם רואות בתמונה, ערפלה נראית נהדר לגילה. המייחד את ערפלה זה רגליים חזקות ועטין מחובר היטב. כרגע ערפלה בתחלובה 12 ויש לה קשיים בלהכנס להריון, למרות שלדברי הרופא אברי המין שלה מתפקדים נהדר. אך יתכן שלא די בזה וימיה היצרניים ספורים. רפתני עין-הנצי"ב

פירוט התחלובות

תחלובה	תאריך המלטה	ימי חליבה	הזרעות מס' תנובת חלב ק"ג	שומן %	חלבון %	תנובה ממוצעת ק"ג/י"ח
1.	2.12.80	294	1	2.90	—	30.9
2.	18.11.81	332	3	2.90	—	35.2
3.	21.12.82	313	1	2.89	—	47.3
4.	1.12.83	284	1	2.67	—	42.6
5.	16.11.84	339	2	3.13	2.63	37.3
6.	24.12.85	301	1	2.75	—	44.0
7.	20.12.86	312	2	2.63	2.58	38.1
8.	23.12.87	293	2	2.47	2.35	40.8
9.	18.12.88	597	12	3.19	2.96	29.4
10.	17.10.90	286	2	2.66	2.63	37.7
11.	15.9.91	408	5	3.13	2.94	21.1
12.	23.12.92	461 (עד 29.3.94)		2.88	2.63	29.6
		4.207		2.86	2.71	35.6
				149,769		

ברגע האחרון (תרתני משמע): חרף כל סיכוי סביר ורק הודות לעקשנותם של רפתני עין-הנצי"ב והתמדתם, הפרה **ערפלה 2142** בכל זאת התעברה. היא הזרעה במשך שלשה ימים רצופים, החל מן ה-15.IV ונמצאה הרה. לזוג המאושר ולכל "המחותנים" – ברכותינו!

"...והדרת פני זקנה!"

קשה לסכם נושא כה רחב ומשמעותי מבחינות רבות, טיפוחית וכלכלית ואפילו רגשית מעט. בודאי עוד לא הכל ידוע וטרם נאמרה המילה האחרונה בנוגע לבניית האינדקס האידיאלי לדירוג הפרים על פי תחזית ריווחיות בנותיהם העתידות בתקופת־חיים שלמה. השפעת הגומלין של תכונות־ייצור ותכונות־גוף על ריווחיות הפרה בתקופת־חיים במסגרת המשק החקלאי, מחד – ותורשתיותן של תכונות־ייצור בתחלובות הראשונות ומתאמיהן עם ייצור בתקופת־חיים, מאידך – לעת עתה מצביעים על התבונה שבהליכה "בין הטיפות". כלומר, כל עוד לא נמצא הגורם הקובע את ריווחיות הפרה בחישוב ליום כלכלה החל מיומה הראשון בעדר ועד סוף ימיה של הפרה, יתכן שממשק משופר עם הזנה יעילה ורמה בריאותית נאומה של העדר כולו הם הכלים להבטיח ריווחיות מירבית. בודאי אלה תנאי מוקדם לגילוי מלוא הפוטנציאל של הפרות. מטבע הדברים, במסגרת קיום התנאים הללו יתבלטו אותן פרות, אשר מטענן הגנטי איפשר להן לעלות על בנות עדרן – ואולי בדרך זאת גם יתבלטו הפרים שהיו האבות למצטיינות. ככל שיהיו בעדר הפרות החיות ומניבות טוב יותר למשך שנים רבות ממילא מספר בנותיהן בעדר יהיה גדול מאלה היוצאות בצעירותן. כך שהבירור לתנובת־חיים ריווחית פועל דרך הבירור לתנובה גבוהה בתחלובות הראשונות. שנים יגידו, אם השימוש באינדקסים החדשים מועיל או/ו מזרז את קידום הפוטנציאל הגנטי של פרותינו וריווחיותן בטווח הרחוק. (מ.מ.)

ערפלה 2142 בתחלובתה ה־12.